

Sodim, da Berčičevi argumenti ne drže. Nemška oblika »in der allss« kot izhodiščna fonetična oblika za slov. Davče je izkazana v tem prostoru že 1500 in 1515, resda kot vodno ime, ki pa je lahko imelo paralelno ledinsko ime. Na slovenskem ozemlju je bilo verjetno več zaselkov z imenom Als, ki je lahko dalo slov. Davče, prim. 1398 ze Als > Avče ob Soči. Iz ledinskega imena pa je lahko nastalo rodbinsko na enakšni osnovi kakor iz krajevnega, torej že pred 1560. Ako so Ivana Tavčarja odlikovale Tirolcem podobne črte, to nikakor ne govori proti imenu Tavčar iz Davča (pred 1560), ker je dokazano, da so bili kolonizatorji Selške doline po rodu zares iz vzhodne Tirolske (Pustertal). Kaj pa glasoslovni zakoni? Vse oblike imena Tavčar kažejo v starih zapisih dosledno artikulacijo -au-. Novonemški pridevnik deutsch se je razvil iz starovisokonem. diutisc, kar dá srednjevisokonem. diutsch (izgov. düts), katerega dolgi preglašeni u se še v srednjem veku spremeni v eu (izgov. oe). V nemško-selškem govoru zveni stari etimološki iu kot ai, bolj natanko äe, deutsch torej taitš, täetš nikoli pa tautš. Ista izgovarjava je veljala tudi v Nemškem rutu, prim. deutsche Leute = täetšn läete. Diftong au je nemško-selškemu govoru sicer znan, a se izgovarja različno: kot äo (iz stvn. dolgega u), kot ao, au (iz kratkega a), ali pa je tujega izvora. Vsi glasoslovni zakoni nemškega jezika govore proti podmeni, da bi bilo tavčar isto kakor deutscher. Tudi substitucijski zakoni kažejo, da se tuj glas navadno substituira z najbližjim domačim glasom, slov. substitucija besede deutscher je lahko le tojčer, taečer, tajčer, nikoli pa taučer.

Potemtakem Blaznikova trditev ne samo, da ne izgubi svoje veljave, ampak je — podprta z zgodovinskimi, etnološkimi in glasoslovnimi podatki — edina mogoča trditev. Tavčar je torej izpeljanka iz ledinskega ali krajevnega imena Davča, nem. Dautscher, kar dá v nemško-selškem govoru Täotšer, Tautšer, pomeni pa »tisti, ki je iz Davče«.

Dušan Ludvik

MORITZ ZMUEGG

V Velikovcu je tiskarna, lastnik je Moritz Zmuegg. Pri tem imenu je zanimivo nekoliko premisliti, kako se na Koroškem spreminjajo slovenska imena. Na Koroškem so hišna in rodbinska imena Smuk. Torej čisto slovensko ime. Prav lahko je Smuk spremeniti v Zmuk. Potem v Zmuck in v Zmug. In v Zmuegg. Zmuegg je nastalo torej iz slovenskega Smuk.

Podobno je z imenom Guetz. Od kod je to ime? Rodbinsko ime Kos izgovarjajo v nekaterih delih slov. Koroške tako, da je slišati Kus. To potem pišejo kot Kues ali Kuess ali Guess. In potem se še ta ss spremeni v tz, pa imamo Guetz. Guetz torej ni nič drugega kakor slovenski Kos.

Okrog Tržiča na Gorenjskem je precej Ahačičev. Če pride tak Ahačič na Koroško, kjer sicer ni Ahačičev, pa se spremeni slovenski Ahačič (6 črk) v Achatschitsch (13 črk)! Podobno je z Zupančiči in Župančiči. Na Koroškem se spremeni slovenski Zupančič (8 črk) v Suppantischtsch (15 črk). Tudi solčavski Ožep pridejo na Koroško in se ondi naselijo. In že se spremeni slovenski Ožep v Oschepp. Pipan se spremeni v Pippan.

Med Nemci na Koroškem je ime Sommeregger; dalje Sannegger; dalje Granig, Schader. Po vsej verjetnosti so ta imena nastala iz: Smrekar, Zadnikar, Gradnik, Sadar. Zlepnik se spremeni na Koroškem v Schleppnik ali Schleppnig (z enim ali pa z dvema g). Žerjav se spremeni v Schériaü. Slovenski Kovač se na Koroškem spremeni v Kówatsch. Slišal sem nekoč Nemce, ki so se posmechovali pravilnemu naglašanju lastnega imena Kováč. Gonili so med smehom: Quatsch, Quatsch, Quatsch.

Završnik se spremeni na Koroškem v Säuerschnig. Kakor da bi ime prišlo od nemške besede: sauer (kislo). Krivic se spremeni v Krebitz; Božič v Woschitz; Matevžič v Mateuschitz (izg. matojšic). Zorko se spremeni v Sorgo, kakor da bi ime prišlo od nemške besede: die Sorge (skrb). Javornik se spremeni v Auernig; Bogataj v Wögatei; Dolinar se spremeni v Döllinger; Dolnik v Dullnig; Počivalnik v Poze-waunig; Oprešnik v Opriessnig in Apriessnig; Posavc v Pósaüt; Hribernik v Knie-bernik; Klančnik v Glantschnig; Vinčnik v Wintschnig; Pečnik v Pietschnig, ki se izgovarja píčnik, ali v Petschnig in Petschenig. Cvek se spremeni v Zuegg.

Hišno ime Kočmár (isto kot Krčmar) se spremeni v Gotschmar. Ob narodni meji je hišno ime Goričnik. Slovenci še pravijo Goričnik, Nemci pa Gritzer. Hišno ime Potočnik so Nemci spremenili v Petutschnig; Malinik v Malojnik; Vodovnik v Vódelnig itd.

Zamejski Slovenec